

**IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O OBRANI
I ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA
REPUBLIKE HRVATSKE**

CILJ IZMJENA I DOPUNA ZAKONA

UVOĐENJE TEMELJNOG VOJNOG OSPOSOBLJAVANJA (TVO)

- Obvezno služenje vojnog roka ukinuto je 1. siječnja 2008.
- Zbog izmijenjenih globalnih geopolitičkih i sigurnosnih okolnosti, sve češćih klimatskih promjena, elementarnih nepogoda i sličnih izazova namjera je obučiti ročnike osnovnim vojnim vještinama i vještinama snalaženja u kriznim situacijama
- Popunjavanje djelatnog vojnog sastava i pričuve
- Osobe s prigovorom savjesti služit će civilnu službu

VOJNI OBVEZNICI

- **Vojna obveza dužnost je svih za to sposobnih državljana Republike Hrvatske**
- **Vojna obveza nastaje u godini u kojoj državljanin navršava 18 godina (upis u vojnu evidenciju)**
- **Vojna obveza sastoji se od: novačke obveze, temeljnog vojnog osposobljavanja, odnosno civilne službe i služenja u pričuvnom sastavu**
- **Žene vojni obveznici ne podliježu novačkoj obvezi i obvezi temeljnog vojnog osposobljavanja, ali mogu pohađati dragovoljno temeljno vojno osposobljavanje koje je jedan od uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu**

NULTA GENERACIJA

- S obzirom na dugogodišnji prekid obveznog služenja vojnog roka, bilo je potrebno odrediti početnu, nultu generaciju ročnika
- Na TVO upućuje se novaka u kalendarskoj godini u kojoj navršava 19 godina
- Na TVO mogu se (iznimno) uputiti i novaci stariji od 19 godina, a najkasnije do navršene 30 godine života

PROCES NOVAČENJA

- Područni odjel za poslove obrane poziva i upućuje novake na zdravstvene preglede
- Zdravstveni pregledi provode se u zdravstvenim ustanovama koje odredi ministar zdravstva ili u Ministarstvu obrane (Vojno zdravstveno središte)
- Ocjena povjerenstva o sposobnosti za vojnu službu može biti: sposoban za vojnu službu, nesposoban za vojnu službu

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE

- **TVO traje DVA mjeseca**
- **Provodit će se na TRI lokacije – KNIN, SLUNJ, POŽEGA**
- **Do pet naraštaja godišnje, do 800 ročnika po naraštaju – do 4 000 godišnje**

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE

PRAVA ROČNIKA NA TVO:

- plaća u iznosu od oko 1.100 eura neto mjesečno
- dva mjeseca služenja TVO-a upisuje se u radni staž
- zaposlenom ročniku prava iz radnog odnosa miruju u skladu sa Zakonom o radu i ne smije dobiti otkaz zbog toga što pohađa temeljno vojno osposobljavanje
- zaposleni ročnik na TVO ostvaruje pravo na naknadu od oko 1.100 eura neto mjesečno
- plaćeni troškovi prehrane i prijevoza, plaćeni dopust i dr.
- pod jednakim uvjetima prednost pri zapošljavanju u tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave imat će nezaposlena osoba koja je završila TVO

KOGA SE NE UPUĆUJE NA TVO

- Novaka koji je pravomoćno osuđen na kaznu maloljetničkog zatvora ili na bezuvjetnu kaznu zatvora
- Novaka kojem je izrečena mjera obveznog psihijatrijskog liječenja ili obveznog liječenja od ovisnosti i prisilnog smještaja u zdravstvenoj ustanovi
- Novaka protiv kojega je pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se goni po službenoj dužnosti

KOGA SE OSLOBAĐA TVO-a

- Novaka koji je ocijenjen nesposobnim za vojnu službu
- Novaka koji se na temelju ugovora s MORH-om najmanje dvije godine obrazovao za kadeta
- Novaka koji je stekao hrvatsko državljanstvo naturalizacijom ili prirođenjem, ako je u državi čiji je bio građanin regulirao obvezu vojnog osposobljavanja
- Novaka koji osim hrvatskog ima i strano državljanstvo i regulirao je obvezu vojnog osposobljavanja u inozemstvu
- Novaka polaznika policijske škole Ministarstva unutarnjih poslova koji je podnio zahtjev za oslobađanje od obveze
- Novak zaređeni svećenik, đakon i redovnik koji se zavjetovao te osoba istog statusa vjerskih zajednica koja je podnijela zahtjev za oslobođenje od obveze

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE – ODGODE

- **STUDENTI:** novak koji je upisan na visoko učilište – treba dostaviti nadležnom područnom odjelu za poslove obrane najkasnije do 31. prosinca tekuće godine potvrdu o upisu u nastavnu godinu radi odgode TVO-a
- odgoda zbog studiranja može biti najdulje do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina
- **SPORTAŠI:** novaku se može odgoditi TVO do jedne godine radi sudjelovanja na svjetskim i europskim prvenstvima, međunarodnim natjecanjima i državnim prvenstvima – najkasnije do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina
- novak koji boravi u inozemstvu i nije uveden u vojnu evidenciju u RH, dužan je prijaviti se nadležnoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu RH najkasnije do navršenih 29 godina života

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE – ODGODE

- Ako u kućanstvu nema drugoga člana koji privređuje – najdulje godinu dana
- Ako se zaposlio kao vježbenik – najdulje godinu dana
- Ako su u njegovu kućanstvu samo članovi kojima je za svakodnevne životne potrebe prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe – do lipnja u kojem navršava 29 godina
- Ako ima utvrđen datum za sklapanje braka – najdulje tri mjeseca
- Ako očekuje rođenje djeteta do odlaska na vojno osposobljavanje – najdulje godinu dana
- Ako je prije odlaska na temeljno vojno osposobljavanje nastupila smrt u njegovu kućanstvu ili užoj obitelji – do idućeg roka za upućivanje
- Ako je otvorio obrt ili samostalnu djelatnost – najdulje godinu dana od registracije

PRIGOVOR SAVJESTI

- Osobama koje zbog vjerskih ili moralnih nazora nisu pripravne sudjelovati u obavljanju vojničkih dužnosti u Oružanim snagama dopušten je prigovor savjesti i obavljaju poslove u civilnoj zaštiti i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Novak je dužan u zahtjevu za civilnu službu učiniti uvjerljivim vjerske ili moralne razloge zbog kojih traži civilnu službu
- O zahtjevu odlučuje tijelo nadležno za civilnu zaštitu u roku od 30 dana; protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske
- Civilna služba u civilnoj zaštiti traje 3 mjeseca
- Civilna služba u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave traje 4 mjeseca

PRIGOVOR SAVJESTI – ODBIJANJE ZAHOTJEVA

- Novak može podnijeti zahtjev za civilnu službu nakon zdravstvenog pregleda
- Tijelo nadležno za civilnu zaštitu novaku će odbiti zahtjev za civilnu službu:
 - ako je pravomoćnom presudom utvrđeno da je podnositelj zahtjeva počinio kazneno djelo uporabom oružja
 - ako podnositelj zahtjeva posjeduje oružje, osim osoba koje imaju izdan oružni list za držanje oružja kao uspomene
 - ako podnositelj zahtjeva nije naveo traži li civilnu službu zbog vjerskih ili moralnih nazora, a to nije učinio ni u roku u koje ga je tijelo nadležno za civilnu zaštitu pozvalo da u tom smislu dopuni svoj zahtjev

KOGA SE NE UPUĆUJE NA OBAVLJANJE CIVILNE SLUŽBE

- **Novaka:**
 - koji je pravomoćno osuđen na kaznu zatvora
 - koji ima odgojnu mjeru ili sigurnosnu mjeru psihijatrijskog liječenja
 - protiv kojega je pokrenut kazneni postupak po službenoj dužnosti dok postupak ne bude pravomoćno okončan

ODGODA OBAVLJANJA CIVILNE SLUŽBE

- Novak koji je upisan na visoko učilište za vrijeme školovanja, ima pravo na odgodu najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine u kojoj navršava 29 godina
- Novak koji je upisan na visoko učilište dužan je najkasnije do 31. listopada dostaviti potvrdu o upisu, odnosno o pohađanju visokog učilišta za nastavnu godinu
- Novaku se može na osobni zahtjev i na zahtjev Hrvatskog olimpijskog odbora, odnosno nacionalnog sportskog saveza odgoditi civilna služba najviše do jedne godine, a najkasnije do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina radi njegova sudjelovanja na svjetskim i europskim prvenstvima, međunarodnim natjecanjima i državnim prvenstvima

PRAVA CIVILNIH ROČNIKA

- Civilni ročnik u civilnoj zaštiti ima pravo na mjesečnu neoporezivu naknadu sukladno odluci ministra nadležnog za civilnu zaštitu
- Civilni ročnik u civilnoj zaštiti ima osiguran smještaj i prehranu
- Civilni ročnik za vrijeme civilne službe ima pravo na naknadu troškova prijevoza
- Civilni ročnik ima pravo na izvanredni dopust u trajanju od pet dana:
 - za sklapanje braka
 - za rođenje djeteta
 - zbog smrti člana uže obitelji
- Zaposlenom ročniku u civilnoj službi prava iz radnog odnosa miruju, u skladu sa Zakonom o radu i ne smije dobiti otkaz

ŠTO U SLUČAJU NEODAZIVANJA NA TVO

- Ako se novak ne odazove pozivu na TVO, nadležni područni odjel za poslove obrane izdaje nalog policiji za njegovo dovođenje u nadležni područni odjel za poslove obrane ili najbližu postrojbu Oružanih snaga
- Novčanom kaznom od 250,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj osoba:
 - ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu za sudjelovanje u vojnoj obvezi
 - ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu za sudjelovanje u TVO
 - ako bez opravdanog razloga ne dođe na obavljanje civilne službe te ako bez opravdanog razloga napusti civilnu službu

ŠTO U SLUČAJU NEODAZIVANJA NA TVO

- Ako se novak ne odazove pozivu na TVO, nadležni područni odjel za poslove obrane izdaje nalog policiji za njegovo dovođenje u nadležni područni odjel za poslove obrane ili najbližu postrojbu Oružanih snaga
- Novčanom kaznom od 250,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj osoba:
 - ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu za sudjelovanje u vojnoj obvezi
 - ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu za sudjelovanje u TVO
 - ako bez opravdanog razloga ne dođe na obavljanje civilne službe te ako bez opravdanog razloga napusti civilnu službu

HODOGRAM

Osoba koji navršši 18 godina uvodi se u vojnu evidenciju u nadležnom Područnom odjelu za poslove obrane

Na TVO upućuje se novaka u kalendarskoj godini u kojoj navršava 19 godina, Područni odjel za poslove obrane poziva i upućuje novaka na zdravstveni pregled

Zdravstvena ustanova u kojoj se obavljaju zdravstveni pregledi donosi ocjenu sposobnosti za vojnu službu novaka (ocjene sposoban (5), (4), (3) i nesposoban (1))

Ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu Područni odjel upisuje u evidenciju i novaku izdaje vojnu iskaznicu te ga upoznaje s ocjenom

Nakon što je utvrđena zdravstvena sposobnost za vojnu službu, novak može podnijeti prigovor savjesti, odnosno zahtjev za civilnu službu.

Područni odjeli pozivaju novake ocijenjene sposobnim za vojnu službu, a koji nisu izrazili prigovor savjesti, na TVO

Novaci, sukladno zakonu, imaju pravo na odgodu temeljnog vojnog osposobljavanja u slučajevima koji su propisani zakonom

ODLUKA O NEPOZIVANJU NOVAKA

- Hrvatski sabor može donijeti odluku o nepozivanju novaka na temeljno vojno osposobljavanje – /obrnuta mogućnost u odnosu na rješenje koje je bilo u Zakonu o obrani od 1. siječnja 2008. odnosno od dana suspenzije obveznog služenja vojnog roka/

NOVOSTI ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

- Osoba može biti primljena kao vojnik/mornar u djelatnu vojnu službu ako ima osnovnoškolsko obrazovanje uz uvjet da do isteka prvog ugovora o vojničkoj službi uz potporu Ministarstva obrane završi srednjoškolsko obrazovanje
- Djelatnim vojnim osobama kojima je izrečena uvjetna osuda odnosno kojima je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro predlaže se omogućiti ostanak u vojnoj službi
- Djelatnoj vojnoj osobi omogućuje se sufinanciranje dijela kamate na stambeni kredit prema uvjetima i kriterijima propisanim pravilnikom ministra obrane
- Novela ovog Zakona prepoznala je potrebu daljnjeg poboljšanja uvjeta života i rada i standarda djelatnih vojnih osoba tijekom njihova profesionalnog razvoja odnosno od početka službe do prestanka službe s ostvarivanjem prava na mirovinu

